

Fra venstre: Sct. Matthæus Kirke, Frederiksberg Kirke, Enghave kirke, Kristkirken og interiøret i Absalon Kirke som er blevet transformeret til vesterbroernes dagligstue. Det er et folkehus med bordtennis, banko og fællespisning. Interiøret er designet af billedkunstneren Tal R.

Marts-turen 2020

Fem kirker, fem udtryk ...

På Vesterbro ligger der på et område på ca 2 kvadratkilometer ikke mindre end ti kirker, hvoraf de otte fungerer som folkekirker. Kirkerne er vidt forskellige og fortæller historien om, hvordan denne bydel opstod og udviklede sig. På vores tur havde vi som cyklende guide kunsthistoriker ved Nationalmuseet David Burmeister med. Vi nåede at besøge 5 kirker – Sct. Matthæus Kirke, Frederiksberg Kirke, Enghave kirke, Kristkirken og Absalon kirke. Sidstnævnte dog som frokoststed, da den blev lukket som kirke og genopstod som folkehus i 2014.

Udover at David kunne fortælle en masse om kirkernes historie og arkitektur, blev det også tydeligt for os, at der foregår en masse i kirkerne – og det på trods af, at der i denne bydel kun er ca 50% af befolkningen, der er medlemmer af folkekirken.

Efter frokost i Folkehuset Absalon gik hjemturen gennem Københavns nye bydel Jernbanebyen, der ligger på det hengemte, attraktive område mellem Enghavevej, Vasbygade og Ingerslevgade og med et kaffestop i Kulturhuset på Islands Brygge.

To altertaoler,
to udtryk.
Til venstre ses
den moderne
(oplevelsestavle)
altertavle i Eng-
have Kirke af
billedkunstne-
ren Margrethe
Sørensen med
et utal af
kristne symbo-
ler.

Herunder ses
guldaldermale-
ren C. W.
Eckersbergs
altertavle
Nadverens Ind-
stiftelse i Frede-
riksberg Kirke.

Og lidt facts om kirkerne:

Den imponerende, domkirkeagtige **Sct. Matthæus Kirke** er den ældste kirke på Vesterbro. Den blev indviet i 1880.

Før Sct. Matthæus Kirke blev bygget, var der ingen kirker på Vesterbro. Indtil midten af 1800-tallet boede der heller ikke ret mange mennesker. Mens der stadig var fæstningsvolde og byporte omkring det gamle København, bestod det nuværende Vesterbro af græsmarker og spredt bebyggelse. Men industrialiseringen og indvandringen til København fra alle dele af landet ændrede alt, og der blev i den grad behov for en større kapacitet til at udføre kirkelige handlinger. I slutningen af 1860'erne boede der ca. 20.000 mennesker mellem Vesterport og Valby Bakke. Omkring år 1900 var tallet steget til 73.000

I kirkelig henseende hørte Vesterbro oprindeligt under Frederiksberg Kirke. Det var da også borgere fra både Frederiksberg og Vesterbro, som i 1868 begyndte at arbejde for, at der skulle bygges en kirke til Vesterbros store og kirkeligt set forsømte befolkning. Først i 1876 gik Københavns Kommune med til at donere en grund i Valdemarsgade til den ny kirke og stillede også 60.000 rigsdaler i udsigt – på betingelse af, at de resterende 60.000 rigsdaler til byggeriet blev indsamlet

fra private givere, og at Vesterbro blev udskilt fra Frederiksberg som et selvstændigt sogn. Kirken er tegnet af arkitekt L. Fenger og er som flere af den tids byggerier inspireret af norditaliensk arkitektur. Kirken rummer ca. 1000 siddepladser, hvilket sikkert ikke har været spor for meget. Den enorme altertavle, Danmarks største, blev udført af professor Henrik Olrik og forestiller Jesu Bjergprædiken. På begge sider af koret ses en række ældre kirkebænke med fine porcelænsskilte med navne på de private "sponsorere".

Da Sct. Matthæus Kirke i sin tid skulle bygges, fik sponsorer løfte om, at de ville blive mindet med et porcelæns-skilt med deres navn på en af pladserne i kirken som her Generalinde Castenschiold. For Gud er alle lige, men i Sct. Matthæus kirken er der forskel på folk.

Den enorme altertavle på 11 x 9 m blev udført af professor Henrik Olrik og forestiller Jesu Bjergprædiken.

Kirken er tegnet af arkitekt Richard Jessen og står udvendigt i røde mursten, idet tårnet dog er i beton med åbent klokkerum og korsformede udsmykninger. Kirken er indviet 1960.

Frederiksberg Kirke blev opført i barokstil i årene 1733-1734. Kirken skulle betjene en hollandsk menighed, udflyttet fra Amager. Den blev tegnet af den hollandske arkitekt, Felix Dusart, der i valget af en ottekantet plan, fulgte sit hjemlands tradition. Kirken har siden sin opførelse i gennemgået talrige om- og udbygninger, sidst en restaurering færdiggjort i 2018.

Det karakteristiske prædikestolsalter, hvor prædikestolen er bygget ind i alteret, er opstået i Tyskland og kendes tilbage til reformationen. Prædikestolsalterets maleri, Nadveren (1839-40), er af C.W. Eckersberg.

Enghave Kirke er en moderne kirke, som er nyrestaureret af arkitekterne Frank Maaii og Gemma Lalanda. Al inventar er flytbart, hvilket gør rummet anvendeligt til mange forskellige aktiviteter og det moderne alter i glas og stål, samt talepult og døbefont er fremstillet af billedhugger Margrethe Sørensen.

På den livlige Enghave Plads med den nye metrostation ligger **Kristkirken** omgivet af børneinstitutioner, legeplads, skaterbane og caféer. Kirkens arkitekt Otto Valdemar Koch (1852-1902) benægtede at have haft noget forbillede, men Kristkirkens lighed med domkirken i Spoleto nord for Rom er umiskendelig. Kristkirken fik tilnavnet "Præsternes Kirke", fordi den blev bygget for bidrag fra danske præster. Københavns problemer med at få rejst kirker til byens raskt voksende befolkning ansporede præsten Theodor Løgstrup til i 1893 at starte en indsamling blandt danske præster. I 1898 havde man indsamlet så mange penge, at man kunne gå i gang med at bygge en kirke. Københavns Kommune skænkede en ubebygget grund ved Enghave Plads. I år 1900 kunne Kristkirken indvies.

*Referat og turarrangør: Bente Sig
Guide: David Burmeister
Foto: Jacob Rehling og Preben Thorup*